

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.X.10.134/2020/6.

A tanács tagjai: . Stark Marianna a tanács elnöke

. Tanczos Rita előadó bíró

é dr. Csernay Krisztina bíró

A felperes: felperes neve

...

A felperes képviselője: Radnay és Virág Ügyvédi Iroda
ügyintéző: dr. Radnay Márta ügyvéd

...

Az alperes: alperes neve

...

(... jogutóda)

Az alperes képviselője: Dr. Dibóczi Zsuzsanna ügyvéd

...

A per tárgya: azonnali hatályú felmentés jogkövetkezményeinek alkalmazása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.043/2020/6.

Az elsőfokú bíróság határozata:

Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 53.M.1614/2017/27.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Ítéltábla 1.Mf.31.043/2020/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 159.450,- (százötvenkilencezer-négyszázötven) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A tényállás

- [1] A felperes 2016. október 3-tól állt közalkalmazotti jogviszonyban az alperes jogelődjével pszichiáter szakorvos munkakörben. Közalkalmazotti jogviszonyát a munkáltató 2017. február 1-jei hatállyal próbaidő alatt megszüntette. A felek 2017. február 13-án újabb közalkalmazotti jogviszonyt létesítettek négy hónap próbaidő kikötésével. A felperes felett a munkáltatói jogkört dr. **GZ** főigazgató gyakorolta.
- [2] 2017. április 25-én a felperes közvetlen felettese, dr. **TA** arról tájékoztatta a felperest, hogy

jogviszonya várhatóan 2017. április 30-ával meg fog szünni és kérte őt, hogy az ezzel kapcsolatos ügyintézés érdekében keresse fel a Humánpolitikai Osztályt. Közölte a felperessel, hogy amennyiben nem szeretne dolgozni a következő három munkanapon, akkor mentesíti őt a munkavégzési kötelezettsége alól.

- [3] A felperes ezt követően elhagyta munkavégzési helyét, és a továbbiakban nem végzett munkát az alperesnél. 2017. április 28-án elszállította bútorait munkavégzési helyéről, a Humánpolitikai Osztályt azonban nem kereste fel. A munkáltató által előkészített és a munkáltatói jogkör gyakorlója által aláírt, a közalkalmazotti jogviszonyát 2017. április 30-ával megszüntető okiratot (3/A/3) nem vette át.
- [4] A felperes jogi képviselője 2017. május 3-án kelt levelében előadta, hogy az alperes 2017. április 30-ával próbaidőre hivatkozva azonnali hatállyal szóban szüntette meg a jogviszonyát, amely nem felel meg a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) előírásainak, az jogellenes, ezért kérte, hogy az esetleges jogvita elkerülése érdekében három havi illetményének megfelelő összeget 8 napon belül fizessenek meg a részére. A Humánpolitikai Osztály vezetője válaszában közölte, hogy nem jogellenes a jogviszony megszüntetése.
- [5] A munkáltató 2017. május 15-én a KIRA rendszerből kinyomtatott, és a munkáltatói jogkör gyakorlója által aláírt okiratot küldött a felperesnek, melynek tartalma szerint a felperes közalkalmazotti jogviszonyát a próbaidő alatt a Kjt. 25. § (4) bekezdés 4) fa) alpontja alapján a levél kézhezvételét követő nappal megszünteti. Ezt az okiratot a felperes 2017. május 18-án vette át, így az alperesnél fennállt közalkalmazotti jogviszonya 2017. május 19-én szűnt meg. A KIRA rendszerből az okiratokat a munkáltató 2017. május 24-vel állította ki, melyben rögzítette, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonya 2017. május 19-ével azonnali hatállyal a próbaidő alatt került a munkáltató által megszüntetésre.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [6] A felperes keresetében 5.094.503,- forint megfizetését kérte arra figyelemmel, hogy a munkáltató 2017. április 25-én jogellenesen, szóban szüntette meg közalkalmazotti jogviszonyát. Előadta, hogy a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére irányuló nyilatkozat érvényességi kelléke annak írásba foglalása, ami a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 44. §-ából és 22. § (2) bekezdéséből következik. A munkáltató által utólag írásban közölt megszüntető nyilatkozatnak nem volt relevanciája.
- [7] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes költségekben való marasztalását kérte. Előadta, hogy a felperes közalkalmazotti jogviszonyát nem a közvetlen munkahelyi vezetője, hanem a munkáltatói jogkör gyakorló főigazgató szüntette meg 2017. május 15-én kelt egyoldalú intézkedésével a felperes próbaidője alatt. Dr. TA csupán tájékoztatta a felperest arról, hogy jogviszonya megszüntetésre fog kerülni, ezért keresse fel a Humánpolitikai Osztályt. Ott elkészítették a munkáltatói jogkört gyakorló főigazgató által aláírt okiratokat, melyeknek keltezési időpontját igazolja az azon lévő iktatószám, amit a felperesnek át kellett volna vennie. A felperes nem jelent meg a HR osztályon, ezért került sor egy későbbi időpontban a felperes jogviszonya megszüntetésére 2017. május 19-i hatállyal.

Az első- és másodfokú bíróság határozata

- [8] A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 53.M.1614/2017/27. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest 79.710,- forint perköltség megfizetésére azzal, hogy az eljárási illetéket az állam viseli. A rendelkezésére álló bizonyítékok alapján megállapította, hogy a munkáltatói jogkör gyakorlója döntött a felperes jogviszonya azonnali hatállyal történő megszüntetéséről és arra írásban, a KIRA rendszerből kinyomtatott formanyomtatvány kitöltésével és aláírásával került sor. 2017. április 30-i hatállyal kívánták a felperes közalkalmazotti jogviszonyát írásban megszüntetni, mivel azonban ezt a dokumentumot, az abban megjelölt időpontig nem

sikerült kézbesíteni a felperes számára, a jogviszonyt a 2017. május 15-i keltezésű, a felperes számára 2017. május 18-án kézbesített okirattal szüntették meg. A felperest közvetlen munkahelyi felettese csupán tájékoztatta arról, hogy jogviszonya megszüntetésre kerül, és ennek érdekében keresse fel a HR osztályt. A jogviszony jogszerűen a próbaidő hatálya alatt írásban került megszüntetésre, így a felperes nem vált jogosulttá kártérítésre.

- [9] A felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla az 1.Mf.31.043/2020/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és 39.855,- forint másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperest azzal, hogy a fellebbezési illetéket az állam viseli. Tájékoztatta a peres feleket a bizonyítási teherről, majd a rendelkezésre álló adatok alapján arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte azt a körülményt, hogy a felperes 2017. április 27-ét követően nem végzett munkát, és dr. TA 2017. április 30-án szóban nem szüntette meg a felperes jogviszonyát. Ennek lehetősége nem is állt fenn, mivel ezen a napon nem találkozott a felperessel.
- [10] Nem fogadta el a felperesnek dr. TA szavahihetőségét megkérdőjelező állítását, figyelemmel arra a körülményre, hogy évekkel később a tanú nem emlékezhetett pontosan vissza arra, hogy mi történt, azonban arról egyértelműen nyilatkozott, hogy ő szóban nem szüntette meg a felperes jogviszonyát, csupán szóban tájékoztatta a felperest arról, hogy próbaidő hatálya alatt megszüntetik jogviszonyát. Mentésítette a felperest a fennmaradó munkanapokra a munkavégzési kötelezettség alól, a munkáltatói jogkört azonban a jogviszony megszüntetése körében nem ő gyakorolta. A többi tanú is életszerű tanúvallomást tett, s a munkáltatói jogkör gyakorlója egyértelműen nyilatkozott arról, hogy ő mentette fel a felperest.
- [11] A lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként megállapította, hogy a felperessel dr. TA 2017. április 25-én beszélt a jogviszony megszüntetéséről, aki ekkor mentésítette a munkavégzési kötelezettség alól. A felperes ezt tudomásul vette, a munkavégzéssel felhagyott, bútorait elszállította, a munkáltatóját személyesen nem kereste. Utalva a Kúria Mfv.I.10.837/2013. számú határozatára tekintettel megállapította, hogy a felperes jogviszonya 2017. április 25-én ráutaló magatartással szűnt meg, így nem volt relevanciája annak, hogy 2017. május 15-én újabb jogviszony megszüntető okirat került kiállításra.

A felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria azt helyezze hatályon kívül és kötelezze az alperest kártérítés címén 1.857.910,- forint és ezen összeg után 2017. november 15-től járó késedelmi kamat és a perköltség megfizetésére. Érvelése szerint a jogerős ítélet sérti az Mt. 22. § (3) bekezdését, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését, a másodfokú ítéletben említett határozat pedig irreleváns az ügy megítélése tekintetében, figyelemmel a tényállások eltérőségére.
- [13] Érvelése szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget a Pp. tényállás megállapítására és a bizonyítékok értékelésére vonatkozó szabályainak, döntéseiket nem a bizonyítási eljárásban felmerült valamennyi adat együttes mérlegelése alapján hozták meg, és elmulasztották összevetni az egyes bizonyítékokat. A jogerős ítélet figyelmen kívül hagyta a 2017. április 25-én, és azt követően történt eseményeket, körülményeket. Míg a másodfokú bíróság által hivatkozott ítélet tényállása szerint az adott ügyben a munkavállaló munkaviszonya szóban sem került megszüntetésre, a perbeli esetben a felperes közvetlen munkahelyi felettese 2017. április 25-én közölte a felperessel, hogy közalkalmazotti jogviszonyát április végével megszünteti és a hónap utolsó három munkanapjára felmentette a felperest a munkavégzési kötelezettség alól. A jogviszony megszüntetése tekintetében az alperes készhelyzetet teremtett, mivel a felperes bútorait a folyósára pakolta ki. Ennek megfelelően az eltérő tényállásra figyelemmel a hivatkozott eseti döntés ezen ügy elbírálása szempontjából irreleváns. Hangsúlyozta, hogy sosem tett olyan nyilatkozatot, hogy a jogviszonya megszüntetése 2017. április 30-án történt volna, így az ezzel kapcsolatos ítéleti megállapítás iratellenes.

- [14] Érvelése szerint az eljáró bíróságok okszerűtlenül mérlegelték dr. **TA** tanúvallomását amellyel, hogy a tanú szavahihetősége álláspontja szerint megkérdőjelezhető figyelemmel arra, hogy állítását egy utólagosan készült feljegyzéssel kívánta alátámasztani. Az adott helyzetbe a felperes nem nyugodott bele, részéről ráutaló magatartás nem valósult meg, haladéktalanul ügyvédhez fordult. Bár a jogviszonyt megszüntető, szóban közölt felmentés jogellenes, ennek ellenére az a jogviszonyt megszünteti, ezért annak közlését követően a felperesnek nem volt munkavégzési kötelezettsége. A HR osztály 2017. április 28-án, a hónap utolsó munkanapján íratta alá a munkáltatói jogkör gyakorlójával a közalkalmazotti jogviszony megszüntetéséről szóló okiratot, ezért a másodfokú ítélet iratellenesen tartalmazza azt, hogy a megszüntető okirat április 30-án került aláírásra. A felperesnek az okirat elkészültéről nem volt tudomása, azt nem kísérelték meg eljuttatni hozzá.
- [15] A másodfokú bíróság indokolatlanul kiterjesztően értelmezte a felperes együttműködési kötelezettségének elmulasztását az okirat átvételével kapcsolatban, és indokolatlanul hagyta értékelés nélkül a közalkalmazotti jogviszony megszűnésének hatósági bejelentését. A munkáltató a jogviszony szóbeli megszüntetésének megfelelően 2017. április 30-i hatállyal a felperes jogviszonyát teljeskörűen felszámolta, április 26-tól mentesítette a munkavégzési kötelezettség alól, bútorait kipakoltatta, az illetékes hatóságoknál kijelentette, számára szabadságmegváltást fizetett és május 12-ig nem kereste. Érvelése szerint az alperes nem bizonyította, hogy 2017. május 3-át megelőző időszakban akarata és cselekedetei nem a jogviszony felszámolására és megszüntetésére irányultak.

A Kúria döntése és annak jogi indokai

- [16] A felperes felülvizsgálati kérelme nem megalapozott.
- [17] A Kjt. 2. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Mt. 22. § (1) bekezdése szerint a jognyilatkozatot alaki kötöttség nélkül lehet megtenni, a 22. § (3) bekezdése szerint azonban a munkaviszony (közalkalmazotti jogviszony) létesítését, módosítását, illetve megszüntetését eredményező jognyilatkozatokat csak írásban lehet érvényesen megtenni. Ez a perben nem volt vitatott, a felek álláspontja annyiban tért el, hogy a felperes szerint a közvetlen munkáltatói jogkört gyakorlója szóban, míg az alperes álláspontja szerint a munkáltatói jogkör gyakorlója írásban, próbaidő alatt azonnali hatállyal szüntette meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát.
- [18] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadása és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.
- [19] A per iratanyagából megállapítható, hogy a másodfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben a felperes nem tett olyan nyilatkozatot, miszerint a jogviszonya megszüntetése 2017. április 30-án történt volna. Ezzel ellentétben azt állította, hogy közvetlen felettese 2017. április 25-én április 30-i hatállyal szóban szüntette meg közalkalmazotti jogviszonyát. Ennek megfelelően nem volt jelentősége annak a körülménynek, hogy a felperes 2017. április 30-án beszélt-e dr. **TA-val** vagy sem.
- [20] Ugyancsak helytelenül jutott a másodfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokból arra a következtetésre, hogy a peres felek 2017. április 25-én ráutaló magatartással szüntették meg a közöttük fennállt közalkalmazotti jogviszonyt figyelemmel arra, hogy a felperes 2017. április 26-tól nem végzett munkát és április 28-án bútorait is elszállíttatta. Ezzel ellentétben dr. **TA** tanúvallomásában azt adta elő, hogy április utolsó keddjén elmondta a felperesnek, hogy nem fogják meghosszabbítani a szerződését, közalkalmazotti jogviszonyát megszüntetik, és ha úgy gondolja, hogy nem akar bejönni a következő három napban, akkor nem kell. A felperes nem tett olyan nyilatkozatot, hogy a jogviszonya próbaidő hatálya alatti megszüntetését kívánja, illetve a munkáltató ajánlatát elfogadja, s pusztán a munkáltató mentesítette őt a munkavégzési kötelezettség alól, így e körülményekből, illetve bútorai elszállításából okszerűen nem lehet azt a következtetést levonni, hogy a jogviszony felszámolása a felperes magatartására figyelemmel a felek megegyező

akaratából teljesedésbe ment, így az érvénytelenség jogkövetkezményei nem alkalmazhatóak (Mt. 22. § (5) bekezdés).

- [21] Bár a másodfokú bíróság a Pp. 206. § (1) bekezdésébe ütköző módon értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, mindez nem volt kihatással az érdemi döntésre, mivel az elsőfokú bíróság felülvizsgált határozata ilyen jellegű eljárási fogyatékoságokban nem szenved. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható, hogy dr. **TA**, a felperes közvetlen felettese 2017. április 25-én szóban tájékoztatta a felperest arról, hogy tudomása szerint jogviszonya megszüntetésre kerül, és az ezzel kapcsolatos ügyintézésre a HR osztályon kerül sor. Ezt az alperesi állítást alátámasztotta dr. **TA** tanúvallomása (53.M.1614/2017/10. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. és 3. oldal), mely során elmondta, hogy április utolsó keddjén fél kettő körül bement a felpereshez, akinek a munkaideje 2 óráig tartott és azt mondta neki, hogy úgy tudja, hogy nem fogják meghosszabbítani a szerződését. Elmondta azt is, hogy a főigazgató szüntette meg a felperes jogviszonyát, mivel dr. **GZ** gyakorolta a munkáltatói jogkört az orvosok felett a ... Kórházban.
- [22] **AN** humánpolitikai ügyintéző vallomásában előadta, hogy kb. négyszer telefonált a felpernek április végén, hogy menjen be aláírni a papírjait és leszerelési kötelezettségének tegyen eleget, azonban csak egyszer tudta elérni őt. A felmentési okiratot dr. **GZ**, a munkáltatói jogkör gyakorlója írta alá. (53.M.1614/2017/15. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal) Ugyanezt erősítette meg **KÉ**, a Humánpolitikai Osztály vezetője is. Előadta, hogy a felperes jogviszonya megszüntetéséről dr. **GZ** döntött. A döntést követően kinyomtatták a KIRA rendszerből a közalkalmazotti jogviszonyt megszüntető iratot (3/A/3.), aminek közlésére azért nem került sor, mert a felperes nem jelent meg a HR Osztályon. (53.M.1614/2017/15. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. és 5. oldal)
- [23] Dr. **GZ** a munkáltatói jogkör gyakorlója előadta, hogy a gazdasági vezető tájékoztatása alapján maga döntött a felperes jogviszonya megszüntetéséről, az ezzel kapcsolatban elkészített okiratot aláírta. Ezt a tény erősítette meg **HI** tanúvallomása is. (53.M.1614/2017/20. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4. oldal) Az egybehangzó tanúvallomások és a rendelkezésre álló okiratok alapján az volt megállapítható, hogy dr. **TA** 2017. április 25-én csupán tájékoztatta a felperest arról, hogy a munkáltató szándékában áll a jogviszonya megszüntetése, és ezzel kapcsolatos eljárás lefolytatása végett fel kell keresnie a Humánpolitikai Osztályt.
- [24] A munkaviszony teljesítése során a felek folyamatosan, kölcsönösen együttműködnek, melynek keretében mind a munkáltató, mind a munkavállaló számos olyan bejelentést, tájékoztatást, információt ad a másik félnek, amely nem közvetlen joghatás kiváltását célozza. Az ilyen nyilatkozatok nem minősülnek az Mt. 15. § (1) bekezdése szerinti jognyilatkozatnak, nem bírnak kötőerővel, azt a fél bármikor módosíthatja. E jognyilatkozatok körében az érvénytelenség kérdése sem vetődhet fel.
- [25] A felperes közvetlen vezetője az általános magatartási követelmények között rögzített együttműködési, tájékoztatási, jóhiszemű és tisztességes eljárás követelményének megfelelő elvárások alapján tájékoztatta a felperest arról, hogy tudomása szerint a munkáltató nem kívánja fenntartani a jogviszonyát, és ennek rendezése érdekében fel kell vennie a kapcsolatot a Humánpolitikai Osztállyal. Mivel nem ő gyakorolta a munkáltatói jogkört a felperes felett, így nem is ő döntött a jogviszony megszüntetéséről, csupán a már megszületett döntésről informálta munkatársát. Ez a tájékoztatás nem volt alkalmas arra, hogy joghatást váltson ki, nem kellett írásba foglalni és nem eredményezte a jogviszony megszüntetését, így azzal kapcsolatban nem merülhetett fel az alaki követelmények megsértése miatti jogellenesség sem.
- [26] Mivel a felperes számára nem tudta kézbesíteni a munkáltató az eredetileg megjelölt időpontig, 2017. április 30-ig a jogviszonyt megszüntető okiratot, a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére egy később kézbesített irattal kerül sor.
- [27] Az a körülmény, hogy a megállapított tényállás egyes - nem perdöntő - bizonyítékkal nem teljes mértékben áll összhangban, nem minősül jogsértésnek, mivel a tényállás az összes bizonyíték egybevetése alapján nem tekinthető okszerűtlennek (LBMfv.I.10.488/1999; BH 2001.301.).

Mindezekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet az abban foglaltaktól eltérő indokolással a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A döntés elvi tartalma:

Nem minősül a jogviszony megszűnésével, megszüntetésével összefüggő szóbeli tájékoztatás az Mt. 15. § (1) bekezdésének megfelelő egyoldalú jognyilatkozatnak, ha az közvetlenül egy joghatályos munkáltatói intézkedésre vonatkozik. Ezért erre a szóbeli tájékoztatásra önálló igény megalapozottan nem alapítható. (Mfv.X.10.114/2020.)

Záró rész

- [28] Az alperes felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségét nem igazolta, így annak viseléséről a Kúriának nem kellett döntenie.
- [29] A felülvizsgálati eljárási illetéket a felperest megillető munkavállalói költségkedvezményre figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [30] A Kúria a felülvizsgálati kérelme a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [31] Az ítélet ellen a további felülvizsgálat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

, 2021. január 27.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Szolnokiné dr. Csernay Krisztian s.k. bíró A kiadmány hitelével: tisztviselő